

HOE DE BLOEMENREGIO BEHOUDEN EN VERSTERKEN TEGEN 2030?

© W. De Geest

68 deelnemers kwamen tijdens een brainstormsessie over de glastuinbouw in Oost-Vlaanderen uit op meer dan 600 ideeën en 13 volwaardige projectfiches. Het vraagstuk rond energie en duurzaamheid was een terugkerend onderwerp. De aangebrachte ideeën tonen alvast aan dat in de bloemenregio nog heel wat mogelijkheden liggen.

.....
Provincie Oost-Vlaanderen
Bewerking: W. De Geest

'Hoe behouden en versterken?', dit was het centrale vraagstuk tijdens de brainstormsessie die in Beervelde werd bijgewoond door telers en handelsbedrijven, lokale en regionale beleidsmakers, beroepsfederaties, ruimtelijke planners en experts uit de sierteeltsector.

De sierteeltsector zit al geruime tijd in een transitiefase. Vele kleinschalige bedrijven evolueren naar minder, maar grotere bedrijven met doorgedreven technologie op het vlak van energie en automatisatie ontwikkelen zich verder. Kostprijs efficiënt maar ook duurzaam produceren zijn sleutelbegrippen om de concurrentie op de internationale markten weerwerk te kunnen bieden. Dit heeft natuurlijk ook een sterke impact op de ruimte. Schaalvergroting binnen een sterk versnipperd Vlaams landbouwareaal is een grote uitdaging voor zowel telers als lokale besturen. Leegstaande serres en een veroudering van de glasopstand zorgen anderzijds voor een verdere verrommeling van de open ruimte.

Strategisch Project Glastuinbouw

Het werd duidelijk dat er nood was aan een gebiedsgerichte oplossing. Daarom startte de Provincie Oost-Vlaanderen

drie jaar geleden met het **strategisch project Glastuinbouw** in Oost-Vlaanderen. Het focust zich voor de bloemenregio specifiek op de toekomst van glas binnen deze macrozone. Samen met diverse stakeholders kwam de provincie tot een visiedocument voor de bloemenregio met een ontwikkelingskader dat de toekomstige evoluties binnen de glastuinbouw mee zal kunnen sturen.

Het strategisch project zette daarom een uitvoeringsgericht actieprogramma op dat maar liefst 44 projecten bevat. Deze projecten volgen het idee van een geïntegreerde gebiedsontwikkeling, waarbij de impact van glastuinbouw bekeken wordt t.a.v. andere ruimtevragers zoals grondgebonden landbouw, natuur en industrie. Ook effecten op vlak van milieu, logistiek en energie vormen belangrijke criteria. Uit deze 44 projecten werden er 7 geselecteerd die werden uitgevoerd in samenwerking met heel wat partners. Het brainstormevent was misschien wel het sluitstuk van het strategisch project op zich, het werk op het terrein is daarentegen nog maar net uit de startblokken geschoten.

Hoe gaan we nu verder?

Het beleid rond glastuinbouw in Oost-Vlaanderen is de afgelopen drie

© Prox. OVL

jaar door het strategisch project voldoende verfijnd. Vanuit het strategisch project werden een aantal voorstellen gedaan naar de deputatie voor de verdere implementatie.

De vraag is nu "Hoe gaan we nu verder?". Daarom kon tijdens de sessie iedereen zijn ideeën kwijt. Na afloop van de eerste ronde lagen er meer dan 600 potentiële ideeën klaar. De resultaten van deze wisselwerking liegen er niet om: een bloeiende bloemenregio behouden en versterken is een ambitie die bij alle aanwezigen op grote steun kon rekenen.

Er zijn als resultaat nu 12 projectfiches en daarnaast nog een paar honderd ideeën waarmee verder kan gewerkt

worden. De komende weken en maanden zullen uitwijzen welke keuzes er gemaakt worden door het beleid en partners. De onderzochte pistes bieden alvast heel wat mogelijkheden.

Met de resultaten en bevindingen van het strategisch project, de opgemaakte visie, de uitgevoerde en lopende projecten én de ideeën van de brainstormsessie, kan de deputatie nu aan de slag om concrete beleidskeuzes te maken. Daarnaast is het minstens even belangrijk om nieuwe projecten op te starten die de sierteeltsector blijvend kunnen ondersteunen. Concreet wordt bijvoorbeeld gedacht aan een inrichtingsnota die grondverwerving en -exploitatie voor glastuinbouw makkelijker zou kunnen

maken, of een verdergezet project rond e-commerce, uitgebreid naar de ganse sector. Maar de brainstormsessie leerde ook dat meer en betere samenwerking in de sector of het stimuleren van energie-optimalisering en duurzaamheid werkpunten zijn.

En heb je zelf ook een idee, of misschien zelfs concrete plannen? Aarzel dan niet om het glastuinbouwloket bij de dienst Landbouw & Platteland te raadplegen. ■

ZES TRENDS

Om de bloemenregio te behouden of te versterken dient rekening gehouden worden met een zestal belangrijke trends.

TREND 1: Toerisme en recreatie

De bloemenregio heeft vandaag al een aantal toeristische troeven maar veelal zijn de bloemen die gekweekt worden niet zichtbaar en/of afgelegen. Daarom is het nuttig om initiatieven en acties te bedenken om de streekidentiteit te versterken.

TREND 2: Klimaat en milieu

De glastuinbouwsector focust sterk op duurzame productie met aandacht voor het milieu. De regelgeving hierrond verandert snel en kent een sterke impact. De vraag stelt zich hoe bedrijven zich veerkrachtig en dynamisch kunnen opstellen naar de steeds veranderende klimaat- en milieudoelstellingen.

TREND 3: Omgeving

Glastuinbouwbedrijven liggen niet als eilanden in het omliggende landschap. We willen dus zoeken naar draagvlak bij de betrokkenen en streven naar een multifunctioneel inrichten van de open ruimte, zodat de draagkracht van de omgeving niet overschreden wordt. Waar vroeger alles puur waterbeheer, land- of tuinbouw, recreatie of toerisme was, zien we nu vaker mengvormen ontstaan.

TREND 4: Land- en tuinbouw

Globalisering heeft voor een sterke schaalvergroting gezorgd binnen de land- en tuinbouwsector. Zoals zo vaak bij ruimtelijke projecten duikt ook het NIMBY-fenomeen ("not in my backyard") steeds vaker op. Andere trends binnen dit thema die antwoorden vragen zijn intensivering en machinalisering: op een zo klein mogelijke oppervlakte tot een zo groot mogelijke productie komen.

TREND 5: Energie

Volatiele prijzen en nieuwe subsidies maken nieuwe energievormen steeds interessanter als alternatief voor klassieke energie- en warmtebronnen. Mogelijke initiatieven in verband met energie liggen bij stimuleren van samenwerking tussen glastuinbouw en andere bedrijven, het delen van energiestromen en decentrale energievoorzieningen.

TREND 6: Logistiek en mobiliteit

Steeds hogere transportkosten, een toenemende internationalisering en digitalisering vragen oplossingen op maat. Bovendien wordt het aanbod steeds meer vraaggestuurd op maat van de klant waardoor bedrijven steeds meer concurrentieel en efficiënter handel moeten kunnen drijven. Het verder toenemende vrachtverkeer zorgt daarnaast voor een verdere druk op de omgeving.